

BANCHETUL PENTRU CARAGIALE

Bachetul ce trebuia a se da în seara de 15 Febr. în onoarea scriitorului Caragiale, s'a amânat pentru 23 Febr. El s'a petrecut în sala restaurantului din str. Sărindar. Lume a fost puțină și se esplică: dacă publicul românesc iubește sărăturile din scrierile plinului de sare, Caragiale, când e vorba însă a da 20 lei pe un tacâm, lucru prea sărat,—pe vremuri d'astea de crisă și 20.000.000 de economii! — atunci acest public își zice cu durere: regret că nu pot mânca cu maestru la un loc: c'est plus fort que moi!

S'a mâncat bine și s'a băut mai bine. S'a vorbit mult: aproape toți au vorbit, ca mai bine să iasă în relief cât de superior e Caragiale în lumea în care trăește!

Dintre multele discursuri, cel pronunțat de Brezeanu, vecinic plinul de umor Brezeanu, este însă de remarcă.

Ne grăbim și noi a-l reproduce în întregime.

Domnilor,

Orî-câte târnoseli și jurăminte de amor veți face d-v. astă seară ilustrului, mare-lui, uriașului dramaturg Caragiale, cel mai fericit în aceste momente fără de seamăn, nu e nici călăul nici victima, nici d. Caragiale nici publicul, ci eu, domnilor, actorășul Brezeanu.

Pricina o ghiciți ușor, o! voi loji, staturi și mărețe figuri din galerie!

M'a învrednicit ursitoarea și amuleta maicei mele să joc principalele role în trei piese ale gigantecului autor; pe lpingescu din *Noaptea Furtunoasă*, pe Cetățeanul turmentat din *Scrisoarea pierdută* și pe Catindatu din *D'ale Carnavalului*.

Maî zilele trecute ducându-mă prin strada Marcu Aureliu să duc unei mătuși ale mele niște hârtie vânătă să-și lipească crăpăturile giurgiuvelelor, mă întâlnesc așa, par plezîr și par hazar, cu amicul nostru d-nu Nae Ipingescu:

— S'am pardon de impresie onorabile —îmi zise oprindu-mă în loc, pă-î te te-ai apucat Musiu să mă prezanți în Comedii d'alea la Teatru, să mă faci de râsu marlali!

Eu îi zisei atunci cu o serioșitate sinceră și prietenească:

— „Nu te supăra d-le Nae, Marele nostru Caragiale punându-te pe scenă te-a arătat veacurilor viitoare ca pe cel mai splendid și interesant tip al unei anumite epoci; ți-a dat o bucată din imortalitatea lui; te a dat drept pildă generațiilor ce vor veni, subiect de vecinică admirație și neisprăvită veselie“.

Iar d-nu Nae, părând pentru prima oară că înțelege, surâse cu înduioșare, îmi strânse mâna cu căldură și zise cu emoție:

— „Rezon, rezon, nene Iancule...“

Abia făcui o cotitură și iacă-me piept

cu Cetățeanul turmentat care tocmai eșea clătîindu-se de la d. Niță Sterie. Primele vorbe ce 'mî adresa fură acestea:

— „Onorabile, ce mai face Conu Iancu... Conu Iancu jubilentu?“

„Bine, zic eu, jubilează, și asta seară cu un pahar în mînă vom vota cu toții pe această glorie a literilor neamului românesc.“

— Litre... Bravos! să trăiască, da' fiind că-î vorba de litre eu, eu pentru cine votez?

— „Maî întrebî, cetățene? Pentru acela care te-a făcut atît de simpatic și atît de cinstit, cu tot nevinovatul tău vițiu; pentru Iancu Caragiale care te-a fixat totdeauna ca pe un tip simpatic, tot'dauna gata a lupta cu entusiasm pentru apărarea drepturilor tale cetățenești.“

În sfîrșit astă-zî toată ziua o animație mare domnea peste tot. Toată lumea nu vorbea de cît de marele eveniment: banchetul de asta seara a lui Caragiale.

În fața unei frezării din podu Belicului sta gata să între vechiul nostru prieten Catindatu — nepotul lui nenea Iancu din Ploești.

Cum me văzu mă întrebă ținîndu-se cu o mînă de măsea.

— „Da ce-î nene, tîmbălăul ăsta pentru un domnu Iancu?“

— „Ce să fie, domnule, de la percepție? E o sărbătoare unică în felul ei. E sărbătoare dragostei și admirației pentru acela care rîzînd și glumind a adus cel mai mare serviciu țării sale.“

— „Serios?“

— Parol: D-le de la Percepție zici că te doare măseaua, te doare rău“.

— „Mersi neică, 'mî-a trecut“.

FRIEDERICH NITZSCHE

Gând de moarte

Simt o melancolică bucurie de a trăi în mijlocul acestei confuziuni de căi, de nevoi și de sgomote. Câtă bucurie, câtă nerăbdare, câtă dorință, câtă sete de viață și câtă beție de viață es la ivală în fie-care moment.

Și totuși, în curînd se va face liniște peste toată această mulțime sgomotoasă, vioae și bucuroasă de a trăi. Îndărățul fie-căruia stă umbra sa, trist tovarăș de drum!

E acelaș lucru ca în ultimul moment dinaintea plecării unui vas cu emigranți: toți au de spus unul altuia multe lucruri, mai multe ca altă dată, dar oceanul cu tăcerea lui întinsă, așteaptă cu nerăbdare, atât de lacom, atât de sigur de prada sa!

Și toți, toți își închipuiesc că trecutul nu e nimic, sau puțin lucru, și numai viitorul apropiat e totul: din această cauză, această grabă, aceste strigăte, această trebuință de a

se asurzi, de i se specula. Fie-care voește să fie primul în acest viitor și totuși moartea, cu liniștea ei, sunt singurele lucruri sigure, pe cari le vor avea toți! Cât de straniu este, că această unică siguranță să fie aproape neputincioasă de a lucra asupra oamenilor și să-i lase așa de nesimțitori față de această fraternitate a morței.

Sunt fericit de a constata, că oamenii refuză cu încăpățănare a înțelege ideea morței, și ași dori, să contribuie a-i face să înțeleagă de o sută de ori mai demnă ideea vieții.

N. Galsnic

«HYPERION» de LONGFELLOW

EROU

În Endymion de John Lyly, sir Topas e silit să zică: «Știi tu ce-i un poet? Ei bine nebunule, un poet e cum am putea zice — un poet!» Și tu, cititorule, știi tu ce-i un erou? Ei bine, un erou este cum am putea zice — un erou! Cu toate astea romancierii spun mai mult de cât atât. Ast-fel bătrânul Lombard, Matteo Maria Bojardo, de bucurie a făcut să sune toate clopotele din Scandiano numai fiind-că găsiseră un nume unuia din eroii săi. Și aici au să sune clopotele, însă cu mai mare solemnitate.

Perdere a unei mari speranțe e ca apusul soarelui. Strălucirea vieții noastre e dispărută, umbrele sere și învăluie și lumea pare a fi numai o reflecție întunecoasă — ca însăși o umbră mai întinsă. Noi privim înainte în noaptea pustie. Sufletul se reculege și atunci stelele apar și noaptea-i sfântă. Paul Fleming a experimentat aceasta, de și tânăr încă. Amica tinereții sale muri. Craca s'a rupt sub povara fructului necopt. Când însă, după un timp își înalță privirile din oarba întristare toate lucrurile îi părură artificiale. Ca omul, căruia, vederile i-au fost redată ca prin farmec, el zărea oamenii ca niște arbori mergători. Dumnezeu casei sale se sfărâmaseră. Nu numai avea casă. Simpatiile sale strigau cu tărie din sufletu-i zdrobit, neprimind nici un răspuns din lumea exterioră și zgomotoasă din juru-i. Durerile îl copleșiseră fără voe. El luptă să fie vesel — și tare. Dar nu mai putea privi timp îndelungat fețele prietinelor săi. Nu mai putea vieții singur unde trăise cu ea. De aceea el se duse în străinătate interpunând marea între el și groapa. Ah! dar între el și întristare nu poate avea loc marea, ci timpul.

Mai multe luni se scuseră deja în singuratică-i călătorie, iar acum continuă drumul dealungul Rinului spre sudul Germaniei. El mai făcuse această călătorie înainte, în zile mai fericite și într'un anotimp mai frumos, în primăvara vieții și în luna lui Mai. El cunoștea pe dinafară toate frumusețile riului, — fie-care stîncă și mină, fie-care eco, fie-care legendă. Vechile castele posomorite și înălbite de timp cari par-că prinseseră rădăcini pe stînci, — toate acestea le cunoștea pe de rost — căci gândurile lui locuiau în ele și vânturile-i istoriseau legendele lor.

O noapte de insomnie petrecu la Rolandseck, și se sculă înainte de revărsatul zorilor, deschizînd fereastra balconului ca să asculte murmurul Rinului. Era o dimineață de Decembrie plină de ceață, norii acopereau cerul — nori subțiri, nori vapoși ale căror margini alburii erau stropite cu «lacrămii de aur» pe cari oamenii le numesc «stele». Ziua se revărsa pe nesimțite, și în amestecul luminei zilei cu lumina stelelor, insula și mănăstirea Nonnenwerth fac împreună o mare și neagră umbră pe peptul argintiu al râului.

Mai la vale se înalță virfurile Siebenberg. Solemn și cernit ca un călugăr stă Drachenfels în haina-i de ceață, pe cînd inapoia lui se întinde un lanț de munți până la Wolkenburg, castelul norilor.

Dar Fleming nu se gîndea la scena dinaintea-i. O nespusă întristare îi învăluise sufletul în acel ceas de singurătate; și ascunzîndu-și fața în mâini a exclamat din fundul răunchilor: «Spirit al trecutului! nu privi cu ochii mari și plini de lăcomii așa de posomorît la mine! Nu mă atinge cu mîna-ți rece! «Nu sufla spre mine cu respirația ta înghețată «ca de groapă! Nu mai cânta acel cântec al morței plin de întristare în tăcerea nopții!»

Din depărtare, voci pline de jale părea că răspund, «Treuenfels!» și el și reaminti cum alții au suferit și inima i se liniști.

Incetinel peisagiul se luminează. Din josul râului venea un vapor, cu albele sale aripi întinse, sburînd ca o rândunică ce străbate strimptul pas. «Ajută-mi Doamne» marinarii cântău, dar nu cântecul lui Roland cel Brav, care fusese auzit în vechime de plîngătoarea Hildegund, pe cînd stătea închisă între zidurile mănăstirii aceleia, care acum privește în depărtare palida dimineața, printre teii desfrunziți.

Întunecatele tradiții ale acelor timpuri îmbătrânite să rădică în mintea călătorului: căci minele turnului Rolandseck încă mai priveau în jos asupra mănăstirii Nonnenwerth, ca și cînd funebrul sunet al clopotului ar fi prefăcut pe credinciosul Paladin în peatră, pe cînd el pîndea încă să vază venind forma iubitei sale nu din mănăstire dar din mormîntu-i. Ast-fel încuetoarele de bronz ale cărței de legende se deschiseră și pe paginile luminate de razele soarelui, care răsărea, el citi din nou basmele Libei și jalnică logodnice Argensfels și Siegfried, puternicul omorător al smeului. În timpul acesta ceața se ridică de pe Rin și aerul se umplu cu aburii aurii, printre cari se vedea soarele atârnat de cer ca o picătură de sînge. Și tocmai așa soarele îi luminează sufletul printre aburii ernatici, rădicîndu-se din valea umbrei morței, prin care curgea riul vieții sale — oftînd, oftînd mereu! Locot. I. Achimescu.

Rugăm călduros pe stimați noștri abonați a ne trimite costul abonamentului prin mandat postal și să ne arate care din premii dorește a le servi gratuit.

Cei cari n'au plătit nici pe anul trecut sunt avizați a fi mai omenoși, căci altfel le vom întrerupe ziarul și vom lua măsuri neplăcute contră-le.